

Joost en het Lantaarntje

Kerstspelletje in één bedrijf

voor de hele klas van de basisschool

door

W.H. ELBERS en ANKE WILDONCK

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
(Grimas Theatergrime verkoop)
Tel: 072 - 5 11 24 07
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl
Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **JOOST EN HET LANTAARNTJE** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **W.H. ELBERS en ANKE WILDONCK** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **8** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.**

PERSONEN:

JOOST

KLEINE ENGEL

DRIE HERDERS

DRIE KONINGEN

MARIA

JOZEF

GROTE ENGEL

ZEVEN ENGELTJES MET EEN LANTAARNTJE

VIJF KINDEREN MET EEN STER

KOORTJE

TONEEL:

Helemaal tegen het achterdoek staat een kribbetje, daarnaast knielen of zitten Maria en Jozef.

Daarvóór, zó dat het kribje bij het opengaan van het doek onzichtbaar is, staat het koortje.

Helemaal vóór op het toneel, rechts, staat een ouderwets ijzeren ledikantje met een tafeltje of nachtkastje ernaast, waarop een zelfgemaakt maar ietwat mislukt lantaarntje staat.

Links, middenplan is een (namaak) houtvuurtje.

Als het doek nog dicht is kan men het publiek op twee manieren al een beetje in kerststemming brengen:

1. men laat — op bandrecorder of plaat — klokken luiden;
2. men laat het koortje — achter de gesloten gordijnen — op een Orff-instrumentarium (xylofoon, triangel, trom, blokfluit, tamboerijn...) het lied "'t Is geboren het Goddelijk kind" spelen.

Dit naar keuze van de regisseur.

(Als het doek opgaat zit Joost rechtop in zijn bedje, naar het publiek toegekeerd; hij wrijft met zijn knuistjes in zijn ogen; zijn beer ligt aan zijn voeteneind)

JOOST *(nadat de muziek is opgehouden)*: 't Is gemeen. *(snikt)* IK krijg altijd van alles de schuld. *(pakt lantaarntje en probeert vergeefs het in orde te brengen, terwijl hij zegt)* Snertding! 't Lukt toch nooit. *(snikt)* Mama heeft Harry er wél mee geholpen. DIE is de kleinste. DIE wordt altijd voorgetrokken. Die neplantaarn ook! *(smijt hem boos weg, op de grond; pakt beer en smijt hem ook zijn bedje uit)* En jij ook! Daar! Niemand hoeft te zien dat ik huil! *(gaat op zijn buikje liggen en snikt hartstochtelijk)*

ENGELTJE *(kleine engel; komt van links, roept zachtjes nauwelijks op het toneel zijnde)*: Joost! Joost! *(maar Joost hoort hem niet; Engeltje raapt dan beer en lantaarntje op, loopt op de tenen naar Joost toe en klopt hem zachtjes op de schouder)*

JOOST *(kijkt op, begraaft dan zijn gezichtje weer in het kussen, maar kijkt meteen wéér op, stomverbaasd)*: Wie... wie ben jij?! *(gaat zitten en wrijft zich de ogen uit)* Je... je lijkt wel een engeltje!

ENGELTJE: Dat ben ik ook. *(legt beer naast Joost, zet lantaarntje weer op kastje)* Waarom heb jij zo'n verdriet?

JOOST: Ikke?

ENGELTJE: Ja, je lag toch te huilen.

JOOST: Ikke te huilen?! Ja, ik zal daar gek zijn.

ENGELTJE: Ik zág het toch zelf.

JOOST: Dat heb je gedroomd zeker! Kunnen engeltjes óók dromen, net als mensen?

ENGELTJE: Ja hoor. Best! Je hebt je mooie lantaarntje helemaal stukgegooid. Kijk nou eens!

JOOST: Ph! Dat snertding! Noem je dat mooi?! Dan had je dat van mijn broertje Harry eens moeten zien! Daar heeft mama zilver opgeplakt en er zit zoiets van rood glas in! Mooi joh! Toen mama het kaarsje had aangestoken wist je gewoon niet wat je zag!

ENGELTJE: Mag ik het lantaarntje van je broertje Harry eens zien?

JOOST *(slaat handjes voor de ogen; hij schaamt zich en durft het engeltje niet aan te kijken)*: Dat kan niet.

ENGELTJE: Waarom niet?

JOOST: 't Is kapot.

ENGELTJE: Heeft Harry ZIJN lantaarntje dan óók op de grond stukgegooid? Net als jij?

JOOST: Nee. *(kijkt door de spleten tussen zijn vingers als hij - na enige aarzeling - zegt:)* IK heb Harry's lantaarntje kapotgemaakt.

ENGELTJE: Jij?! Je bent een kleine dondersteen, geloof ik. Is 't niet?

JOOST: Ik heb het expres kapot getrapt. Ozo. Lekkier. (*handjes weg*)

ENGELTJE: Waarom? Hou jij niet van je kleine broertje?

JOOST: O jawel. Maar Harry houdt niet van mij. En mama niet en papa niet en (*pakt de beer en smijt hem weer boos zijn bedje uit*) Teddy ook niet. Ph. 't Kan me toch allemaal niks schelen.

ENGELTJE: Waarom ben je toch zo boos, Joost?

JOOST: IK krijg altijd van alles de schuld. Mama zegt: JIJ bent de oudste, JIJ moet de verstandigste zijn. En ze helpt Harry overal mee. En mij nooit.

ENGELTJE: Stil nu eens.

JOOST (*pakt lantaarntje, houdt het in de hoogte*): Ik KAN het toch niet alleen! Kijk dan zelf!

ENGELTJE: Zal IK je er mee helpen?

JOOST: Als je wilt...

ENGELTJE (*pakt het lantaarntje van Joost aan, graait ergens wat zilver of ander materiaal onder zijn engelenkleedje vandaan en begint het lantaarntje heel en mooi te maken, intussen verder pratend met Joost*): Waar zijn je papa en mama en broertje nu?

JOOST: Bij oma. (*begint weer te huilen*)

ENGELTJE: Toe, niet meer huilen. Kijk eens, het wordt al een beetje mooi, zie je wel.

JOOST: IK mag niet mee en Harry wel. Harry mag een liedje zingen onder de kerstboom en dan mag hij iets eruit halen van oma.

ENGELTJE: Iets eruit halen?

JOOST: Ja. Een chocolade-beest of zo. Iets héél lekkers! (*snikt*) Ik vind het hartstikke gemeen. (*snikt*) En dan gaat oma weer vertellen van het kerstkindje en ik... ik mag er niet bij zijn. (*snikt*)

ENGELTJE: Voor straf.

JOOST (*huilt nog harder*): Ik zal het nooit meer doen!... Mama!

ENGELTJE: Stil maar. Kijk eens! Is DAT niet mooi geworden?! Zó'n prachtig lantaarntje heeft vast niemand.

JOOST (*bewonderend*): Ja! Blits! Dáár die ster! En hier dat spul. Hoe KUN je het zo?!

ENGELTJE (*steekt intussen kaarsje of waxinelichtje erin aan en houdt dan het lantaarntje uitnodigend omhoog*): Ga je mee met me?

JOOST (*begint gretig uit zijn bedje te klimmen*): Waarnaartoe?

ENGELTJE: Dat zul je wel zien. Kom maar gauw.

JOOST: Moet ik niet wat aantrekken of zo?

ENGELTJE: Nee, dat is niet nodig. Ik BEN al een beetje laat. Kom maar. (*pakt hem bij de ene hand en geeft hem het lantaarntje in de andere en trekt hem mee*)

(Dan komen van links-achter de zeven engeltjes met hun lantaarntjes aan. Ze lopen langzaam en stiller op hun tenen van links naar rechts over het toneel. Als ze opkomen rukt Joost aan engeltjes hand en roept verrukt:)

JOOST: Kijk! Kijk daar! Een heleboel engeltjes!

ENGELTJE: Ja. *(ze zien stil toe tot de engeltjes weer af zijn)* Kom. Kom mee. Zie je wel dat we laat zijn.

JOOST: Waar gaan die engeltjes naar toe?

ENGELTJE: Naar de stal van Bethlehem.

JOOST: Maar dat kán toch niet. Die is toch ver weg.

ENGELTJE: Nee Joost. De stal is nooit ver weg. Zelfs de kleinste engeltjes kunnen er zo maar naar toe lopen.

JOOST: Zijn ALLE engeltjes vannacht soms op weg naar de stal?

ENGELTJE: ALLE engeltjes. Groot en klein.

JOOST: En mag IK ook mee!? Ja hè?! Hoy! Kom gauw, anders komen we nog te laat.

ENGELTJE *(terwijl ze haastig naar rechts-achter aflopen, Joost trekt Engeltje mee)*: Niks hoor. Bij de stal kom je nooit te laat. Van je leven niet. *(samen af)*

KOORTJE *(zingt)*: Er is een kindeke geboren op aard, enz. *(na het zingen komen van links de drie herders op)*

1e HERDER: Ziezo, hier kunnen we wel blijven vannacht.

2e HERDER: Ja, dit is een best plekkie.

3e HERDER: Maar we moeten wel een vuurtje maken, anders vriezen we vannacht dood.

1e HERDER: Natuurlijk. *(ze gaan aan het werk bij het kampvuurtje; vuurtje ontsteken)* Geef me maar dat hout eens aan. *(na even)* Zo, dat fikt lekker. *(ze gaan de handen warmen; intussen:)*

2e HERDER: Ik heb me vandaag toch een hoop mensen gezien!

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto